

Nr 303.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till sommarvistelse på landet för barn från städer och andra tätbebyggda samhällen m. m.; given Stockholms slott den 31 maj 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 maj 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och ecklesiastikdepartementen anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller frågan om beredande av ökade möjligheter till sommarvistelse på landet för barn från städer och andra tätbebyggda samhällen samt anför:

I skrivelse den 24 maj 1940 har medicinalstyrelsen hemställt, att ett anslag av 14 miljoner kronor måtte ställas till statens utrymningskommissions förfogande att i samråd med medicinalstyrelsen disponeras för stadsbarns vistelse på landet sommaren 1940.

Medicinalstyrelsens förslag angående utvidgad sommarkoloniverksamhet.

Medicinalstyrelsen anför i denna skrivelse bland annat.

Den nuvarande situationen innebär liksom kristider i allmänhet utan tvivel ett hot mot folkhälsan. Den sänkning av levnadsstandarden, som blivit en nödvändighet genom den mer eller mindre fullständiga avspärningen och utgifternas koncentration på särskilda ändamål, torde icke kunna undgå att medföra återverkningar på befolkningens näringsstillstånd. Dessa återverkningar medföra enligt gammal erfarenhet bland annat risk för uppkomsten av vissa epidemier och för ett svårare förlopp av olika sjukdomar, såväl de egentliga bristsjukdomarna som också olika infektionssjukdomar och vissa åldrars, främst barns, ungdoms och äldres sjukdomar. Till och med den kraftigaste åldern kan reagera på sådant sätt under en kris. Styrelsen påminner i detta sammanhang endast om utbredningen av tuberkulosen och den epidemiska influensan i anslutning till världskriget 1914—1918, andra exempel på anförda förhållanden att förtiga.

För att möta dessa risker har det allmänna redan vidtagit ett flertal åtgärder. Hit hör till exempel allt som sammanhänger med uppläggande av förråd, ransonering, viss upplysningsverksamhet, viss understödsverksamhet. Skulle vi utsättas för en krigsvinter, föreligger dock trots alla sådana åtgärder vissa risker särskilt för det uppväxande släktet. Ehuru dessa risker äro störst för barnen i de fattigaste familjerna, kunna de dock sägas småningom hota det stora flertalet barn.

Styrelsen har i denna situation frågat sig, om icke något kunde göras för att under nu förestående gynnsamma årstid stärka barnaålderns motståndskraft. Den åtgärd, som härvid osökt erbjuder sig, är den att söka bereda största möjliga antal barn i städerna möjlighet att under sommaren vistas på landsbygden. Redan under lugna förhållanden har sådant strävande, den s. k. skollovskoloniverksamheten, berett möjlighet till lantvistelse åt mer än 20,000 svenska skolbarn från städer och vissa andra orter, en siffra, som särskilt under nuvarande förhållanden är alltför låg. Tyvärr är det att emotse, att om icke särskilda åtgärder vidtagas, till och med denna verksamhet i år kommer att bliva av betydligt mindre utsträckning än under senast förflutna år. Vissa av de trakter, till vilka skollovskolonier bruka vara förlagda, kunna under nuvarande förhållanden icke mottaga sina vanliga gäster. Även den ekonomiska situationen verkar återhållande. Härav understrykes vikten av ingripande från det allmännas sida.

I fortsättningen av skrivelsen hänvisar medicinalstyrelsen till det faktum, att statens utrymningskommission för närvarande har internatförläggningar för mer än 100,000 skolbarn i beredskap att tagas i bruk vid en utrymning. Enligt styrelsens uppfattning skulle det vara till fördel såväl för utrymningskommissionen som för de önskemål styrelsen i sin skrivelse företräder, om dessa förläggningar och utrymningskommissionens hela organisatoriska apparat toges i bruk för skollovskoloniverksamhet under sommaren.

Medicinalstyrelsen anför i detta sammanhang.

Ur utrymningskommissionens synpunkt skulle det vara en fördel, att dess förläggningar snarast bleve prövade i praktiskt bruk, varigenom till exempel frågan om livsmedelstillförsel, vattentillgång, lokalernas lämplighet etc. sattes

på prov under en tid av året, då man har bättre möjlighet än under övriga årstider att bota vad som kan befinnas brista. Det är en gammal erfarenhet att befintliga brister i allmänhet icke göra sig gällande förrän just vid ett praktiskt prov. Skulle ett sådant prov genom förhållandenas tvång komma att anställas till exempel under kommande vinter, skulle bristerna kunna bli mera skickelsedigra och mera svårbotade än under sommaren. Om sålunda här framförda förslag ur utrymningskommissionens synpunkt är att tillstyrka, är detta så mycket mera fallet ur folkhälsans. På landet skulle varje stadsbarn få njuta av alla de faktorer, sund föda, sol, luft, bad etc., som under gångna år förlänat vårterminens bleka skolbarn från städerna hälsa och levnadsmod till hösten. Det vore ur alla synpunkter att förorda, att man vid genomförande av detta förslag finge använda den organisationsapparat, som redan skapats för utrymning. Härigenom skulle utom andra fördelar denna apparat i analogi med vad ovan anförts om lokalerna bli satt på ett praktiskt prov. Medicinalstyrelsen ingår icke i detta sammanhang på frågan om barnens utrustning och andra därmed i samband stående frågor, som redan varit föremål för utrymningskommissionens övervägande eller åtgärder. Utrymningskommissionen har för övrigt i dessa frågor på vissa punkter under hand samrått med medicinalstyrelsen liksom en medlem i medicinalstyrelsen stått till kommissionens förfogande såsom sakkunnig i hälsovårdsfrågor.

Utrymningskommissionens internatförläggningar äro, anför medicinalstyrelsen vidare, för sitt egentliga ändamål endast avsedda för skolbarn från utrymningsorter i åldern 9—14 år. Emellertid böra såväl yngre barn som barn från andra orter än de egentliga utrymningsorterna beredas möjlighet till lantvistelse i någon omfattning. En dylik möjlighet skulle yppa sig genom den omständigheten, att en viss del av de äldre skolbarnen sannolikt själva kunna svara för sin sommarvistelse utan att anlita internatförläggningarna.

Medicinalstyrelsen anför därom följande.

De 20,000 platser, som härigenom bli disponibla, böra dels lämna plats åt de i årsklasserna 7—9 år, som bäst behöva det, dels i viss utsträckning (ungefär 10 procent av skolbarnen) åt de ur hälsosynpunkt och i ekonomiskt hänseende sämst ställda barnen i de orter, som icke få komma med vid urvalet.

Årsklasserna 3—6 år böra icke lämnas helt ur räkningen. Tvärtom är det mycket angeläget att även de erhålla samma förmåner som övriga årsklasser. Men då för dem mera individuell familjevård ofta är behövlig, är uppgiften att hjälpa dem mycket svårare, och verksamhetens omfattning kan knappast bli annat än jämförelsevis ringa. I första hand torde man böra tänka på statsunderstödd enskild verksamhet. Om härigenom cirka 10 procent av dessa årsklasser i städer (ungefär 11,000) kunde placeras på landsbygden, torde man få vara nöjd.

Medicinalstyrelsen framlägger härefter följande kostnadsberäkningar.

Vad kostnaderna beträffar, uppskattas dessa av medicinalstyrelsen, sedan den från utrymningskommissionen inhämtat, att dagkostnaderna för Stockholms skollovskolonier åren 1938 och 1939 uppgått till cirka 1 krona 75 öre per barn och att de numera måste belöpa sig till minst 2 kronor per barn, sålunda: med denna dagkostnad blir kostnaden för 1,000 barn under 8 veckor 112,000 kronor, för 100,000 barn 11.2 miljoner kronor och för 110,000 barn (10 procent av småbarnen äro här inräknade) 12,432,000 kronor. Då denna beräkning är endast ungefärlig och då styrelsen snarast varit beredd att utom en dagkostnad av 2 kronor per barn i ett för allt uppskatta kostnaden för fram- och återresa till 10 kronor per barn (1,100,000 kronor), vilket skulle bringa

totalkostnaden upp i 13,532,000 kronor, synes det styrelsen försiktigast att med insättande av ett belopp å oförutsedda utgifter och diverse av 468,000 kronor, utjämna beloppet till 14 miljoner kronor. I denna kostnadsberäkning ingår icke erforderlig inredning av internat, vilken emellertid då den har för utrymningen bestående värde bör tagas av *utrymningsanslag*.

Medicinalstyrelsen föreslår slutligen, att verksamheten påbörjas snarast, förslagsvis den 7 juni, med den motiveringen, att sommarvistelsen, om den skall ge ett bestående hälsotillskott, bör utsträckas till minst två månader, och att ingen kan veta hur förhållandena utveckla sig mot slutet av sommaren.

Den ordinarie sommarkoloniverksamheten.

Exakta uppgifter rörande sommarkolonierna för hela landet finnas icke. Enligt av befolkningskommissionen verkställda beräkningar (Betänkande angående Barnkrubbor och sommarkolonier m. m., Statens off. utredn. 1938:20) skulle emellertid hela antalet kolonibarn i landet kunna angivas till omkring 20,000. Av omkring 16,000 kolonibarn, som år 1936 redovisats genom skol-distrikten till skolöverstyrelsen, voro 4,500 hemmahörande i Stockholm, 4,300 i andra städer med mer än 30,000 invånare, 4,300 i övriga städer samt återstoden omkring 3,000 i andra orter. Verksamheten synes sålunda förnämligast vara koncentrerad till städerna.

Enligt av koloniernas centralstyrelse utgiven berättelse för koloniverksamheten i Stockholm utsändes år 1939 i denna stad 5,392 skolbarn till kolonier på 98 olika platser. Av dessa voro 3,128 gossar och 2,264 flickor. Åldersfördelningen framgår av följande sammanställning.

Hela antalet barn	D ä r a v									
	under 7 år	7 år	8 år	9 år	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	över 14 år
5,392	44	192	884	890	865	841	716	561	299	100

Koloniföreningarna ha utöver dessa barn även utsänt barn i förskolåldern till kolonier bland annat på Barnens ö samt utackorderat barn över sommaren i enskilda hem på landet.

Finansieringen av den betydande verksamheten bygger på dels enskilda dels samhälleliga insatser. Sålunda anslogs av Stockholms stadsfullmäktige för år 1939 169,000 kronor och av de särskilda församlingarnas kyrkofullmäktige tillhopa 311,147 kronor. Av genom Barnens Dag insamlade medel erhöles 74,250 kronor, medan föräldrarna svarade för cirka 62,000 kronor. Övriga inkomster härröra från fonder, gåvor och dylikt.

De totala utgifterna för koloniverksamheten i Stockholm under år 1939 uppgingo till 574,813 kronor, därav för matvaror 286,784 kronor och övriga kostnader 288,029 kronor. Totala antalet vårdagar på kolonierna utgjorde 328,349, varför den genomsnittliga kostnaden per dag och barn kan beräknas till 1 krona 75 öre. Den genomsnittliga vistelsetiden vid kolonierna kan beräknas till 61 dagar.

Med nuvarande förhållanden torde det vara ganska svårt att bedöma den omfattning koloniverksamheten kan få under den kommande sommaren. Säkerligen är man på de flesta håll besluten att fullfölja verksamheten så långt möjligt. Vissa hinder däremot ha rests därigenom, att en del sommarkolonier äro så belägna, att de på grund av militära försiktighetsmått icke kunna användas. De kolonier, som äro belägna i Skåne och vid västkusten, torde sålunda icke vara möjliga att i större utsträckning använda under denna sommar. För Stockholms vidkommande torde dock icke uppstå några större svårigheter på grund av sådana omständigheter.

Utrymningsorganisationen.

Ett omfattande arbete med upprättande av utrymningsplaner för skolorna i de större luftskyddsarterna påbörjades under höstterminen 1939 efter anvisningar av luftskyddsinspektionen och skolöverstyrelsen.

Sedan statens utrymningskommission den 26 januari innevarande år tillsatts, har under dess ledning även skapats en omfattande organisation för inkvartering och hjälpverksamhet åt de medborgare, som vid luftskyddstillstånd kunna komma att utrymma vissa orter. Sålunda ha tillsatts 33 inkvarteringschefer, vilka såsom kommissionens tjänstemän skola leda och övervaka inkvarteringsarbetet inom dem tilldelade distrikt. I sammanlagt omkring 750 kommuner har kommissionen begärt tillsättande av särskilda kommunala inkvarteringsnämnder, vilka skola svara för verksamheten lokalt. I övriga kommuner åligger det ett ordinarie kommunalt organ, dock ej fattigvårdsstyrelse, att fullgöra av de utrymda medborgarnas inflyttning föranledda arbetsuppgifter. I stort sett är denna lokala organisation numera fullt utbyggd.

Genom dessa inkvarteringsnämnder och genom de provisoriska inkvarteringsledare, som tidigare varit verksamma, har en viss beredskap åstadkommits synnerligast beträffande de lokaler, som äro avsedda att vid utrymning tagas i bruk såsom internatförläggningar för skolbarn. Sålunda har man i vart fall förvissat sig om att de avsedda lokalerna äro användbara för detta ändamål och att material är tillgängligt för deras utrustning med sovbitsar, enkla möbler och köksutensilier. I flertalet fall har man nöjt sig med att träffa avtal med affärsmän eller andra personer att ställa material till förfogande, i andra fall har man gjort vissa inköp. Verkställda inspektioner ha givit intryck av att förläggningarna i allmänhet äro av god beskaffenhet och att utrustning utan större svårigheter kan anskaffas. Emellertid är det självfallet, att förläggningarna utvalts med hänsyn till framförallt vinterförhållanden (uppvärmning och vinterboning), varför deras belägenhet med hänsyn till sommarkoloniverksamhet icke alltid är den bästa. Det är sålunda icke säkert, att tillgång till friluftsbad finnes på rimligt avstånd från alla förläggningar, så mycket mera som förläggningarna i allmänhet ligga inne i landet. Det bör även framhållas, att förläggningarna, även om de utvalts med en viss omsorg, äro avsedda för ett nödtillstånd och därför icke kunna erbjuda samma bekvämlighet som en permanent sommarkoloni, åtminstone icke i början.

Enligt nu föreliggande utrymningsplaner skola något över 100.000 skol-

barn i åldern 9—14 år från ett 60-tal orter beredas bostad i nyssnämnda förläggningar. Vid utrymning skola dessa barn klassvis och under lärares eller annan vårdpersonals ledning begiva sig till de avsedda förläggningarna. I den mån tillräcklig personal icke medföljer från utrymningsorten skall inkvarteringsnämnden svara för anställande av ytterligare personal. Resorna ske gratis på statens bekostnad, medan föräldrarna för barnens vistelse i princip äro skyldiga att betala en dagavgift av 70 öre per barn. Personlig utrustning, matbestick och mugg, toalettartiklar, ombyte av kläder samt filter och madrassvar skola vid utrymning medföras av barnen själva. Härvid förutsättes, att hemkommunen eller enskilda organisationer i hemorten träda hjälpande till för anskaffande av utrustning åt barn, vars föräldrar icke ensamma orka med denna börda.

Departementschefen.

De synpunkter medicinalstyrelsen i sin skrivelse anfört beträffande betydelsen av lantvistelse under sommaren för det uppväxande släktet äro värda allt beaktande. Det nuvarande läget synes, därest icke särskilda åtgärder vidtagas, leda till en beklaglig begränsning av koloniverksamheten, medan krisförhållandena i stället göra en väsentlig utvidgning önskvärd.

Vid överbägandet av mera allmänna åtgärder ägnade att öka motståndskraften hos det uppväxande släktet inför en kommande och måhända ganska påfrestande vinter, torde man i första hand böra lita till föräldrarnas egen medverkan. Det synes angeläget, att man hos föräldrarna inskräper allmänna hälsoregler och särskilt vikten av att den kommande sommaren tillvaratages såsom en hälsokälla för barnen. Åtskilligt bör i den vägen kunna vinnas genom upplysning, råd och propaganda avsedd för alla föräldrar, städernas såväl som landsbygdens. En dylik propaganda synes mig böra komma till stånd i samverkan mellan medicinalstyrelsen och statens informationsstyrelse.

Då det gäller städernas och industrisamhällenas föräldrar, bör deras intresse väckas för att tillvarataga alla de möjligheter, som finnas för utflyttning av barnen till landsbygden. Här sammanfalla hälsoskälerna med ett försvarspolitiskt motiv. De större städerna och industriorterna utgöra nämligen som regel luftskyddsorter av den typ, för vilken utrymning planeras. Självfallet skulle utrymningen från dessa orter, om en sådan av militära skäl bleve aktuell under sommaren, i hög grad underlättas, om barnen redan vore kring-spridda på landsbygden. Utrymningen vore därmed i själva verket redan till hälften verkställd.

Det är att förvänta, att de synpunkter, som här antytts, komma att i största utsträckning beaktas av ett stort antal föräldrar, som själva ha möjlighet att anskaffa bostad åt sina barn hos släkt eller vänner på landsbygden. En stimulans bör emellertid beredas denna utflyttning, därigenom att barnen, liksom vid utrymning, åtminstone då det gäller längre avstånd beredas fria resor. Detta bör dock endast medgivas under förutsättning att lantvistelsen såsom regel utsträcker till två månader.

Ett mera svårlöst problem erbjuder sommarvistelsen för de barn, vilkas föräldrar icke själva kunna ordna bostad på landet, utan äro hänvisade att söka platser vid skollovskolonierna. Den av medicinalstyrelsen anvisade lösningen, att statens utrymningskommission skulle erbjuda sina för utrymning avsedda skolinternat såsom sommarkolonier, finner jag godtagbar under de här rådande förutsättningarna, d. v. s. då det även gäller att för underlättande av en eventuellt kommande utrymning förflytta så många barn som möjligt från städerna och industrisamhällena till landsbygden. Utrymningskommissionen synes vara den myndighet, som snabbast skulle kunna lösa det otvivelaktigt mycket omfattande organisatoriska problem, som är förknippat med inkvartering av ett så stort antal barn. Utrymningskommissionen skulle därjämte på detta sätt få ett tillfälle att pröva, hur dess för evakuering och inkvartering uppbyggda organisation i praktiken komme att fungera. Vid internatens användande för sommarvistelse få kostnader givetvis nedläggas på erforderlig utrustning, men därvid vidtagna åtgärder bliva till gagn även för en framtida utrymning.

Jag förordar sålunda, att statens utrymningskommission får i uppdrag att efter samråd med skolöverstyrelsen och medicinalstyrelsen i detalj planera och verkställa den utflyttning av skolbarn från större städer och industrisamhällen varom här är fråga. Det torde därvid av rent organisatoriska skäl vara nödvändigt, att tyngdpunkten i verksamheten lägges på de kategorier skolbarn, som ingå i kommissionens utrymningsplaner, d. v. s. skolbarn i åldern 9—14 år inom de luftskyddsorther, som redan planerat skolbarnsutrymning. Emellertid bör med hänsyn till det nu föreliggande syftet rörelsefrihet medgivas i vissa avseenden. Sålunda bör kommissionen beträffande orterna ha möjlighet att i begränsad omfattning gå utöver den angivna ramen, om önskemål därom framställes. Särskilt bör vidare beaktas, att åttaåringarna åtminstone i någon utsträckning böra beredas tillfälle att medfölja till internaten. Denna kategori skall för övrigt till hösten övergå i utrymningsklientelet, medan den nu högsta åldersgruppen samtidigt automatiskt utgår ur klientelet. Beträffande åtgärder för den sistnämnda gruppen, vilken står i begrepp att lämna skolan, bör samråd ske med arbetsmarknadskommissionen. Slutligen bör utrymningskommissionen i samråd med medicinalstyrelsen även ha möjlighet att ekonomiskt eller organisatoriskt stödja koloniverksamhet för mindre barn, i den mån dylik verksamhet på enskilt eller kommunalt initiativ kommer till stånd. Detaljerade riktlinjer för en sådan verksamhet torde icke här behöva uppdragas.

Den utflyttning, som här avses, bör vara fullt frivillig. Föräldrarna böra tydligt underrättas om vad saken gäller och utflyttning icke verkställas, förrän de lämnat sitt medgivande därtill. Medgivandet bör såsom regel gälla en vistelse på två månader. Vid uttagningen och uppdelningen av barnen bör samarbete om möjligt ske med de existerande koloniföreningarna. I den mån utrymningskommissionen erbjuder dessa ersättningslokaler för kolonier, som nu icke få utnyttjas, torde den utrustning och inredning, som kan lösgöras från den gamla lokalen, böra överföras till den nya. Koloniföreningarna böra

driva sina kolonier i de gamla eller av utrymningskommissionen anvisade nya lokalerna i vanlig omfattning och på vanligt sätt. Synbarligen är detta så mycket mer angeläget i de fall, då urvalet av de äldre koloniernas klientel sker efter särskilt utpräglade medicinska grunder. Där omständigheterna så tillåta, kan möjligen den förändringen efter överenskommelse vidtagas, att de existerande koloniföreningarna i större utsträckning än tidigare inrikta sig på mindre barn, medan de äldre barnen utflyttas genom kommissionens försorg. Trots utflyttningens frivilliga karaktär bör den organisation, som på utrymningsorten skapats för obligatorisk bortflyttning, så långt möjligt följas. Förberedelserna på utflyttningensorten böra sålunda ledas av utrymningschefen och de enligt utrymningsplanen för skolorna utsedda utrymningsledarna i samverkan med lärarkåren i övrigt. Jag förutsätter, att lärarpersonalen kommer att medverka enligt de uppgjorda planerna vid transporter och på förläggningarna såsom vid utrymning. På inkvarteringsorten åligger liksom vid utrymning huvudansvaret för internatens drift de kommunala inkvarteringsnämnderna. All den samverkan med frivilliga organisationer som är möjlig att uppnå bör eftersträvas. Särskilt böra dessa krafter anlitas för att, där så erfordras, bättra på barnens personliga utrustning.

De av medicinalstyrelsen angivna skälen för tidigast möjliga påbörjande av verksamheten finner jag naturliga. Kungl. Maj:t har också i en denna dag utfärdad kungörelse meddelat bestämmelser om tidigare skolavslutning i de orter, som beröras av utflyttningen och inkvarteringen.

Vad slutligen beträffar kostnaderna för verksamheten torde till en början böra fastslås, att föräldrarna i princip och i analogi med gällande utrymningsbestämmelser skola vara skyldiga att bidra därtill. Emellertid bör samtidigt tillses, att familjer, som på grund av rådande förhållanden redan äro ekonomiskt hårt pressade, icke betungas utöver vad som rimligen kan begäras i fråga om barnens personliga utrustning. Fastmera bör i sådana fall sommarvistelsen medföra en lättnad i försörjningsbördan. Jag förordar för den skull, att sådana barn befrias från avgift där försörjaren är eller innevarande år under längre tid varit inkallad i militärtjänst eller där föräldrarnas (vårdhavarens) för föregående år beskattningsbara inkomst uppgår till högst 1,000 kronor. I övriga fall bör såsom ersättning för sommarvistelsen utgå en avgift av 70 öre per dag och barn. Dock bör undantag från avgiftsskyldigheten kunna medgivas i sådana fall, där familjens ekonomiska ställning avsevärt försämrats, sedan det beskattningsbara beloppet fastställts. Prövningen av frågan huruvida avgift skall utgå eller ej torde vid en så enkel gränsdragning kunna överlåtas åt utrymningsmyndigheterna på utflyttningensorten efter de närmare direktiv, som utrymningskommissionen finner erforderligt utfärda. Fram- och återresa för barnen såväl vid vistelse vid redan existerande kolonier som vid utflyttning genom kommissionens försorg bör ske på statsverkets bekostnad enligt av kommissionen utfärdade bestämmelser. Under sådana förhållanden synas mig statens kostnader för ifrågavarande verksamhet, vilka av medicinalstyrelsen uppskattats till 14,000,000 kronor, icke behöva beräknas till högre belopp än 8,000,000 kronor, varav en mindre del, förslagsvis 1,000,000 kronor,

kan antagas bliva erforderlig under löpande budgetår, medan återstoden skulle avses för nästa budgetår. För ändamålet torde därför böra anvisas dels å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 ett förslagsanslag av 1,000,000 kronor, dels ock å riksstaten för nästa budgetår ett förslagsanslag av 7,000,000 kronor. Anslagen, som lämpligen kunna benämnas sommarvistelse på landet för barn från städer och andra tätbebyggda samhällen m. m., torde böra upptagas under femte huvudtiteln.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela de särskilda bestämmelser, som kunna erfordras för genomförande av ifrågavarande förslag.

På grund av det anförda får jag jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels under femte huvudtiteln anvisa

a) å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 till *Sommarvistelse på landet för barn från städer och andra tätbebyggda samhällen m. m.* ett förslagsanslag av kronor 1,000,000;

b) å riksstaten för budgetåret 1940/41 till *Sommarvistelse på landet för barn från städer och andra tätbebyggda samhällen m. m.* ett förslagsanslag av kronor 7,000,000.

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de särskilda bestämmelser, som erfordras för genomförandet av de i det föregående förordade åtgärderna.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.